

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES“ NR. IX-2206 32, 64, 68 IR 108 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO BEI ĮSTATYMO X² SKYRIAUS PAPILDYMO KETVIRTUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO 3.242 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO
NR. I-621 1 STRAIPSNIO IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PARAMOS MIRTIES
ATVEJU ĮSTATYMO NR. I-348 5 STRAIPSNIO IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
PARAMOS BŪSTUI ĮSIGYTI AR IŠSINUOMOTI ĮSTATYMO NR. XII-1215 1 SPTRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO PRIEDU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TIKSLINIŲ KOMPENSACIJŲ ĮSTATYMO NR. XII-2507 1
STRAIPSNIO IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO
NR. I-675 1, 15 IR 22⁴ STRAIPSNIŲ BEI ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ
PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 2, 23, 24 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEĮGALIJŲ SOCIALINĖS INTEGRACIJOS ĮSTATYMO NR. I-2044 1 STRAIPSNIO IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTŲ
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022 m. kovo 7 d. raštas Nr. (1.6Mr) 2T-273	5. Projektu-1 keičiamo įstatymo 140 ²⁷ str. 2 p. turėtų būti vartojamas įstatymo 2 straipsnio 15 dalyje įvestas trumpinys „leidimas nuolat gyventi“. Taip pat siūlytina įvertinti ar Projektu-1 keičiamo įstatymo 32 str. 2 d. vietoj „atstovų pagal įstatymą“ nereiktų nurodyti „teisėtų atstovų“ (atsižvelgiant į įstatymo 2 str. 28 d.).	Atsižvelgta iš dalies. Atkreiptinas dėmesys, kad UTPĮ 32 straipsnio 2 dalyje vartojant sąvoką „atstovas pagal įstatymą“ siekiama apibrėžti ne subjektą, galintį būti vaiko atstovu, kaip tai nurodoma UTPĮ 2 straipsnio 28 dalyje, tačiau nurodant konkrečią teismo leidimo rūšį, kaip ji nurodoma CK 3.250 str. 4 d. bei CPK 580–582 str.
	8. Projekto-1 2 straipsniu keičiamo įstatymo 108 str. 5 d. siūloma nustatyti, kad šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodyta Lietuvos valstybės parama mokama ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo leidimo laikinai gyventi išdavimo datos. Siūlytina įvertinti poreikį papildyti Projekto-1 4 straipsnį nuostatomis, kurios aptartų šios nuostatos taikymą tuo atveju, kai leidimas laikinai gyventi išduotas iki Projektu-1 siūlomų pakeitimų įsigaliojimo.	Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos parama užsieniečių integracijai nebus mokama už laikotarpį iki įstatymo įsigaliojimo, nes šiuo metu nėra užsieniečių, kuriems būtų suteikta laikinoji apsauga.

	<p><i>Dėl Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas-2)</i></p> <p>Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo 17 str. 4 d. bei 18 str. 2 d. nuostatas dėl išmokų mokėjimo už praeitus laikotarpius, siekiant aiškumo, siūlytina įvertinti pereinamojo pobūdžio nuostatų Projekte-2 įtvirtinimo poreikį, reglamentuojant, kaip tokie laikotarpiai būtų taikomi Projektu-2 nustatomų naujų subjektų (išmokų gavėjų) atžvilgiu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad teisė gauti išmokas vaikams siejama su atitinkamo užsieniečio statuso įgijimu (šiuo atveju su laikinosios apsaugos statuso suteikimu), pereinamosios nuostatos dėl išmokų mokėjimo už praėjusį laikotarpį Išmokų vaikams įstatymo pakeitimo įstatymo projekte nenustatomos, nes teisę į išmokas vaikams laikinosios apsaugos statusą įgiję asmenys, kaip nauja subjektų grupė, turės nuo įstatymo įsigaliojimo dienos.</p>
	<p><i>Dėl Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo:</i></p> <p>2. Vadovaujantis SPI 6 str. 1 d., socialinės paslaugos yra bendrosios ir specialiosios, o, kaip nurodyta SPI 7 str. 2 d., bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, sociokultūrinės paslaugos, transporto organizavimo, maitinimo organizavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne bei kitos paslaugos. Taip pat šio įstatymo 8 str. 2 d. nurodyta, jog specialiosioms paslaugoms priskiriama socialinė priežiūra ir socialinė globa. Projekto-6 2 str. pildomo SPI 34 str. 51 d. reglamentuojami socialinės globos paslaugų nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams finansavimo šaltiniai. Tačiau lieka neaišku, iš kokių šaltinių bus finansuojamos bendrosios socialinės paslaugos nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, t. y. ar SPI 34 str. 1 d. vartojama sąvoka „vaikai“ šiuo atveju apima ir „nelydimus nepilnamečius užsieniečius“ ir jiems teikiamos bendrosios socialinės paslaugos bus finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų, ar visgi teikiant bendrąsias socialines paslaugas šiems asmenims turėtų būti nustatytas kitas tokių paslaugų finansavimo šaltinis, kaip numatyta Projekto-6 2</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams bus teikiama institucinė socialinė globa, kuri savo turinyje apima visas reikalingas socialines paslaugas. Visos kitos socialinės paslaugos bus finansuojamos taip, kaip numatyta SPI ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, išimtį taikant tik institucinės socialinės globos finansavimui.</p>

	<p>straipsniu pildomo SPI 34 str. 5¹ d.. Taip pat, jeigu numatoma, jog nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams bus teikiamos ir kitos socialinės paslaugos be jau aukščiau minėtų bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės globos (pvz. socialinė priežiūra, budinčio globotojo priežiūra, globos centro vykdoma vaikų globa ir pan.), siūlytina įvertinti ir tokių paslaugų teikimo nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams finansavimo šaltinių reglamentavimo Projekte-6 poreikį.</p>	
	<p>3. Kaip nurodyta SPI 2 str. 4 d., likęs be tėvų globos vaikas – vaikas iki 18 metų, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba). UTPI 2 str. 16 d. nurodyta, jog nelydimas nepilnametis užsienietis – nepilnametis užsienietis, kuris atvyko į Lietuvos Respubliką be tėvų ar kitų teisėtų atstovų arba kuris, atvykęs į Lietuvos Respubliką, liko be jų tol, kol tie asmenys pradeda juo veiksmingai rūpintis. Taip pat UTPI 32 str. 1 d. numatyta, kad nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, neatsižvelgiant į jų buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtumą, jų buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje laikotarpiu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka nedelsiant skiriamas atstovas, kuris šio įstatymo 2 str. 21 d. apibrėžiamas kaip fizinis arba juridinis asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka paskirtas neveiksnaus užsieniečio ar nelydimo nepilnamečio užsieniečio globėju (rūpintoju). Vadinasi nelydimų nepilnamečių užsieniečių, atvykusių į Lietuvos Respubliką, kol jiems teisės aktų nustatyta tvarka bus paskirtas atstovas, negalima laikyti likusiais be tėvų globos vaikais SPI prasme. Todėl, siekiant užtikrinti nelydimų nepilnamečių užsieniečių, kol jiems teisės aktų nustatyta tvarka bus paskirtas atstovas, minimalius poreikius ir teisę gauti socialines paslaugas, siūlytina įvertinti poreikį papildyti SPI nuostatas sąvoka „nelydimas nepilnametis</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai, kol jiems neišduotas leidimas nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, socialines paslaugas gauna pagal UTPI 34 str. 2 dalies 4 p. UTPI projektu UTPI patikslintas, kad leidimą nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje gavusiems nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams socialinės paslaugos teikiamos vadovaujantis SPI. Tais atvejais, kai leidimas gyventi išduotas, o teisės aktų nustatyta tvarka nepaskirtas atstovas, nelydimas nepilnametis užsienietis bus traktuojamas kaip socialinę riziką patiriantis vaikas ir turės teisę gauti socialines paslaugas. Visuose siūlomuose papildyti straipsniuose ir jų dalyse šalia be tėvų globos likusių vaikų socialinę riziką patiriantys vaikai yra nurodyti.</p>

	užsienietis“ tuose straipsniuose, jų dalyse ir (ar) punktuose, kuriuose yra minimi be tėvų globos vaikai (2 str. 2 ir 3 d., 18 str. 2 d., 191 str. 1 d., 29 str. 12 d.).	
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2022 m. kovo 6 d. raštas Nr. 1D-1342	<p>1. Atsižvelgdami į tai, kad karo pabėgėliams iš Ukrainos Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPI) nustatyti leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi) išdavimo atvejai, tarp jų ir 130¹ straipsnyje nustatyti, neatitinka karo pabėgėlių iš Ukrainos situacijos, siūlome UTPI projektą papildyti 130¹ straipsnio pakeitimu, t. y. įrašyti naują nuostatą, kad leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas ir užsieniečiui, jeigu tai yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas atvejis ir tai atitinka nacionalinio saugumo interesus ar siekiama užtikrinti Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų arba Lietuvos Respublikos Seimo priimtų sprendimų įgyvendinimą, ir išdėstyti 130¹ straipsnį taip:</p> <p>„130¹ straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris negali išvykti iš Lietuvos Respublikos dėl humanitarinių priežasčių, arba negali grįžti į kilmės valstybę arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais</p> <p>Jeigu užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos dėl humanitarinių priežasčių arba jeigu užsienietis negali grįžti į kilmės valstybę dėl to, kad yra persekiojamas nedemokratinio režimo ir (ar) yra nukentėjęs ar gali nukentėti nuo šio režimo vykdomų represijų, ir dėl šio užsieniečio kreipiasi Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, jam šio Šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyto pagrindu išduodamas ne ilgiau kaip vienus metus galiojantis leidimas laikinai gyventi, kurio galiojimo laikotarpiu užsienietis turi teisę dirbti:</p> <p>1) Jeigu jeigu užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos dėl humanitarinių priežasčių;</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įvertinus tai, kad teikiamais įstatymų projektais siekiama sukurti orias gyvenimo sąlygas į Lietuvą atvykstantiems Ukrainos piliečiams ir jų šeimos nariams, ir atsižvelgus į tai, kad Europos Taryba priėmė įgyvendinamąjį sprendimą, kuriuo Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsniu iš Ukrainos perkeliams asmenims pradedama taikyti laikinoji apsauga, teisės aktų projektai tikslinami ir įtraukiami tik užsieniečiai, kuriems suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje.</p>

2) ~~arba~~ jeigu užsienietis negali grįžti į kilmės valstybę, nes yra persekiojamas nedemokratinio režimo ir (ar) yra nukentėjęs ar gali nukentėti nuo šio režimo vykdomų represijų, ir dėl šio užsieniečio kreipiasi Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija;

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais, kai tai atitinka nacionalinio saugumo interesus ar siekiama užtikrinti Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų arba Lietuvos Respublikos Seimo priimtų sprendimų įgyvendinimą.“

Manome, kad tokia UTPI 130¹ straipsnio nuostata sukurtų teisinį pagrindą Lietuvos Respublikos Vyriausybei nustatyti ir kitus atvejus ateityje, jei valstybė (Lietuvos Respublikos Seimui priėmus specialų įstatymą, nutarimą, rezoliuciją) apsispręstų dėl kitų valstybių piliečių rėmimo.

2. Pritarus siūlomam UTPI 130¹ straipsnio pakeitimui, taip pat reikėtų keisti UTPI 40 straipsnio 1 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) nelydimas nepilnametis užsienietis negražinamas į užsienio valstybę; ~~užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos arba negali grįžti į kilmės valstybę dėl~~ **yra vienas iš** šio Įstatymo 130¹ straipsnyje nurodytų ~~aplinkybių atvejų;~~ **arba** užsieniečio negalima gražinti į užsienio valstybę arba išsiųsti iš Lietuvos Respublikos šio Įstatymo 130 straipsnio 1, 2, 4 dalyse nurodytais atvejais; ~~arba~~ užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos vykdymas sustabdytas dėl šio Įstatymo 132 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių;“.

3. Pritarus siūlomam UTPI 130¹ straipsnio pakeitimui, kituose Įstatymų projektuose turėtų būti nuoroda ne į visą UTPI 130¹ straipsnį, bet tik į 130¹ straipsnio 2 ir 3 dalis.

4. Atkreipiame dėmesį, kad Europos Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos įgyvendinamojo sprendimo,

	<p>kuriuo pagal 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, todėl pagal šios direktyvos nuostatas pradedama taikyti laikinoji apsauga (sprendimą 2022 m. kovo 3 d. jau patvirtino Taryba). Siūlome įvertinti, ar Įstatymų projektai neturėtų būti keičiami ir šiuo aspektu.</p>	
--	--	--